RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VIIe KAMER

A R R E S T

nr. 255.796 van 13 februari 2023
in de zaak A. 228.234/VII-41.456

In zake : de COMMISSARIS-GENERAAL VOOR DE VLUCHTELINGEN EN DE STAATLOZEN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Carmenta Decordier en Tine Bricout
kantoor houdend te 9041 Gent-Oostakker
Orchideestraat 61A
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

XXX
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Valerie Meulemeester
kantoor houdend te 9473 Welle
Langestraat 152
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het cassatieberoep, ingesteld op 27 mei 2019, strekt tot de cassatie van arrest nr. 220.287 van 26 april 2019 van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij arrest nr. 250.724 van 28 mei 2021 is het debat heropend.

Eerste auditeur Marijke Van Limbergen heeft een aanvullend verslag opgesteld, op grond van artikel 17 van het koninklijk besluit van 30 november 2006 ‘tot vaststelling van de cassatie-procedure bij de Raad van State’.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 20 oktober 2022.

Kamervoorzitter Carlo Adams heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Brecht Heirman, die *loco* advocaten Carmenta Decordier en Tine Bricout verschijnt voor de verzoekende partij, is gehoord.

Eerste auditeur Marijke Van Limbergen heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. De feiten zijn weergegeven in het arrest nr. 250.724 van 28 mei 2021. Er wordt naar verwezen.

IV. Onderzoek van de middelen

A. Vooraf

4. Bij tussenarrest van 28 mei 2021 verwerpt de Raad van State het eerste middel en heropent hij het debat.

Thans volgt het onderzoek van de overige middelen.

B. Tweede middel

Uiteenzetting van het middel

5. De verzoekende partij werpt in een tweede middel de schending op van de artikelen 39/65 en 48/4, § 2, c), van de wet van 15 december 1980 'betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen' (hierna: vreemdelingenwet) en van artikel 149 van de Grondwet.

De verzoekende partij voert aan dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in het bestreden arrest oordeelt dat verweerster "als Palestijnse in de Gazastrook actueel een reëel risico loopt op ernstige schade, bestaande uit onmenselijke en vernederende behandeling" en aldus refereert aan artikel 48/4, § 2, b), van de vreemdelingenwet, doch dat hij in het bestreden arrest uitsluitend verwijst naar de algemene veiligheidssituatie in Gaza, zonder te motiveren waarom artikel 48/4, § 2, b), van de vreemdelingenwet te dezen toepassing kan vinden.

De verzoekende partij licht toe dat in het bestreden arrest geen toepassing wordt gemaakt van het criterium "willekeurig geweld" van artikel 48/4, § 2, c), van de vreemdelingenwet om te besluiten tot een reëel risico op ernstige schade, doch dat de subsidiaire beschermingsstatus wordt toegekend op grond van artikel 48/4, § 2, b), van die wet, meer bepaald omdat er volgens de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat verweerster bij een terugkeer naar haar land van herkomst een reëel risico zou lopen op foltering of onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing. De uitlegging van het begrip "ernstige schade" in artikel 48/4, § 2, b), van de vreemdelingenwet vereist echter dat het risico waaraan de verzoeker om internationale bescherming wordt blootgesteld specifiek van aard is en betrekking heeft op een bepaald soort schade, zoals uitdrukkelijk bevestigd door het Hof van Justitie van de Europese Unie van 17 februari 2009 in de zaak C-465/07, Elgafaji

tegen Nederland (hierna: arrest Elgafaji). De verzoekende partij laat gelden dat het Hof het begrip "bepaald soort schade", zoals vervat in artikel 15, a) en b), van richtlijn 2011/95/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 'inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, en voor de inhoud van de verleende bescherming' (hierna: richtlijn 2011/95) en dat als dusdanig betrekking heeft op "doodstraf", "executie", "foltering" of "onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing", plaatst tegenover artikel 15, c), van dezelfde richtlijn, dat daarentegen betrekking heeft op een "algemener risico op schade". Volgens de verzoekende partij maakt het Hof van Justitie van de Europese Unie aldus een duidelijk onderscheid tussen een meer algemene "bedreiging" (artikel 15, c), van richtlijn 2011/95) en "bepaalde gewelddadigheden" (artikel 15, a) en b), van richtlijn 2011/95), waarbij het Hof benadrukt dat die bedreiging bovendien inherent is aan een algemene situatie van een "internationaal of binnenlands gewapend conflict" en dat het geweld dat de oorzaak is van die bedreiging "willekeurig" is, hetgeen inhoudt dat dit geweld kan zijn gericht tegen personen ongeacht hun persoonlijke omstandigheden. De verzoekende partij leidt uit het arrest Elgafaji af dat de ernstige schade bedoeld in artikel 15, c), van richtlijn 2011/95 (omgezet in artikel 48/4, § 2, c), van de vreemdelingenwet) specifiek betrekking heeft op schade die voortvloeit uit de algemene situatie terwijl de in artikel 15, a) en b), van richtlijn 2011/95 (omgezet in artikel 48/4, § 2, b), van de vreemdelingenwet) genoemde "foltering of onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing" betrekking heeft op situaties waarin de verzoeker om internationale bescherming specifiek wordt blootgesteld aan het risico op een bepaald soort schade.

De verzoekende partij stelt vast dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen een uitgebreide uiteenzetting geeft omtrent de algemene veiligheidssituatie in Gaza, op basis waarvan hij besluit dat er sprake is van een voortdurende toestand van geweld en onveiligheid, van voortdurende en systematische schendingen van fundamentele mensenrechten die een ernstige

aantasting van de menselijke waardigheid inhouden en van onmenselijke en vernederende behandelingen ten aanzien van de burgerbevolking in Gaza. Om die reden oordeelt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen dat verweerster als Palestijnse in de Gazastrook "actueel een reëel risico loopt op ernstige schade bestaande uit onmenselijke of vernederende behandeling". De verzoekende partij stelt dat zij geheel in lijn met de voormelde rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie de algemene veiligheidssituatie in haar beslissing van 27 maart 2019 (die heeft geleid tot het bestreden arrest) heeft beoordeeld in het licht van artikel 48/4, § 2, c), van de vreemdelingenwet, terwijl uit de overwegingen van het bestreden arrest blijkt dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen op grond van artikel 48/4, § 2, b), van die wet heeft besloten tot de toekenning van de subsidiaire beschermingsstatus. Volgens de verzoekende partij licht de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen evenwel nergens in het bestreden arrest toe aan welk risico verweerster specifiek dreigt te worden blootgesteld in het land van herkomst, noch verduidelijkt hij om welke reden een loutere omschrijving van de algemene veiligheidssituatie in de Gazastrook aanleiding kan geven tot de toepassing van artikel 48/4, § 2, b), van de vreemdelingenwet. Vermits de verzoekende partij in haar nota met opmerkingen voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen uitdrukkelijk heeft verwezen naar artikel 48/4, § 2, c), van de vreemdelingenwet, en rekening houdend met de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie over deze laatste bepaling, had de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in het bestreden arrest minstens moeten toelichten om welke redenen de constitutieve voorwaarden *ex* artikel 48/4, § 2, b), van de vreemdelingenwet te dezen moeten worden geacht vervuld te zijn.

6. In de memorie van wederantwoord herhaalt de verzoekende partij het middel. Zij voegt toe dat het Hof van Justitie van de Europese Unie onder meer in zijn arrest van 18 december 2014 in de zaak C-524/13, M'Bodj tegen België, heeft bevestigd dat de "ernstige schade" zoals vermeld in (oud) artikel 15, b), van richtlijn 2004/83 vereist dat "gevaren, waaraan de bevolking van een land of een deel van de bevolking in het algemeen is blootgesteld, normaliter op zich

geen individuele bedreiging vormen die als ernstige schade kan worden aangemerkt".

Verder merkt de verzoekende partij op dat het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (hierna: EHRM) in zijn arrest van 17 juli 2008 in de zaak 25904/07, NA tegen het Verenigd Koninkrijk, een duidelijk onderscheid maakt tussen twee situaties, te weten een algemene situatie van geweld in een land, dat een voldoende niveau van intensiteit bereikt (punten 114-115) en een situatie waarbij een groep systematisch wordt blootgesteld aan een praktijk van slechte behandeling, waarbij de betrokken persoon enkel dient aan te tonen dat er ernstige en bewezen motieven bestaan om het bestaan van dergelijke praktijk aan te nemen én om aan te nemen dat hij/zij tot de bedoelde groep behoort (punt 116). Volgens de verzoekende partij had de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in de gegeven omstandigheden, om toepassing te kunnen maken van artikel 48/4, § 2, b), van de vreemdelingenwet, rekening moeten houden met het feit dat overeenkomstig de rechtspraak van het EHRM meerdere factoren in acht moeten worden genomen alvorens een situatie van veralgemeend geweld op zichzelf aanleiding zou kunnen geven tot een risico op ernstige schade, waarbij met name sprake moet zijn van een extreme situatie van veralgemeend geweld. Uit de motieven van het bestreden arrest blijkt echter niet dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen heeft vastgesteld dat er sprake is van een extreme situatie van veralgemeend geweld en al helemaal niet dat de inwoners van de Gazastrook door Israël, dan wel door Hamas, systematisch, opzettelijk én doelbewust onmenselijk en vernederend zouden worden behandeld. Bovendien dient volgens de verzoekende partij de opzettelijke en doelbewuste onmenselijke en vernederende behandeling van een bepaalde bevolkingsgroep, zoals omschreven in punt 116 van het voornoemde arrest NA, als een groepsvervolging te worden beschouwd, die moet worden beoordeeld in het licht van artikel 1 A, van het vluchtelingenverdrag *iuncto* artikel 48/3 van de vreemdelingenwet. Indien de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen bijgevolg zou hebben vastgesteld dat de inwoners van de Gazastrook door Israël dan wel door Hamas systematisch, opzettelijk én doelbewust onmenselijk en vernederend zouden worden behandeld (*quod non in casu*), dan nog zou volgens de

verzoekende partij moeten worden vastgesteld dat geheel ten onrechte de subsidiaire beschermingsstatus werd toegekend op grond van artikel 48/4, § 2, b), van de vreemdelingenwet.

Beoordeling

7. De Raad van State heeft in zijn arrest nr. 250.724 van 28 mei 2021 reeds vastgesteld dat in de aanvankelijk bestreden beslissing onder meer werd onderzocht of verweerster in aanmerking kwam voor de toekenning van de subsidiaire beschermingsstatus en dat daarin melding werd gemaakt van de drie voorziene hypotheses, namelijk van artikel 48/4, § 2, a), b), en c), van de vreemdelingenwet. De Raad van State heeft in dit arrest eveneens vastgesteld dat verweerster in haar verzoekschrift tot beroep bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen het voornoemde artikel 48/4 niet als dusdanig heeft vermeld doch dat uit haar uiteenzetting blijkt dat huidige verweerster aanspraak heeft gemaakt op de subsidiaire beschermingsstatus in het algemeen, zonder specifiek in te gaan op, laat staan zich te beperken tot, één van de drie voornoemde hypotheses van artikel 48/4, § 2, van de vreemdelingenwet.

8. Uit het bestreden arrest blijkt dat verzoekster meer concreet in haar beroepschrift voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen de humanitaire situatie in het algemeen in Gaza en haar eigen humanitaire situatie in het bijzonder heeft geschetst aan de hand van rapporten en haar eigen verklaringen, ook met betrekking tot haar individuele situatie, waaruit zij concludeerde dat “bijgevolg geenszins [kan] worden besloten dat zij zich niet zou bevinden in een situatie van onmenselijke en vernederende omstandigheden, die doelbewust worden uitgelokt door Israël”. Daarna heeft verzoekster de veiligheidssituatie in Gaza in het algemeen en vervolgens haar eigen veiligheidssituatie in het bijzonder geschetst, waarbij zij onder meer wees op haar woonplaats vlak aan de grens met Israël en op haar verklaringen “dat het er erg onveilig was omdat de terugkeermars er plaatsvond, omdat er tunnels werden gegraven onder haar huis en omdat Hamas de

woning wil gebruiken om de grens met Israël te bespioneren" en dat zij "vreesde hiervoor voor de represailles van Israël".

Vervolgens overweegt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen dat de subsidiaire beschermingsstatus overeenkomstig artikel 48/4, § 2, b), van de vreemdelingenwet kan worden toegekend aan de vreemdeling "ten aanzien van wie er zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat, wanneer hij naar zijn land van herkomst terugkeert, hij een reëel risico zou lopen op ernstige schade bestaande uit foltering of onmenselijke en vernederende behandeling of bestraffing". Hij licht toe dat het Hof van Justitie van de Europese Unie in het arrest Elgafaji heeft geoordeeld dat de "termen 'foltering of onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing van een verzoeker' betrekking hebben op situaties waarin degene die om subsidiaire bescherming verzoekt, specifiek wordt blootgesteld aan het risico op een bepaald soort schade" en dat artikel 15, b) van richtlijn 2011/95 (waarvan artikel 48/4, § 2, b), van de vreemdelingenwet de omzetting vormt) in wezen overeenstemt met artikel 3 van het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden, ondertekend te Rome op 4 juni 1950 (hierna: EVRM). Verder merkt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen op dat de in artikel 15, b) van richtlijn 2011/95 bedoelde ernstige schade volgens het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 18 december 2014 in de zaak C-542/13, M'Bodj tegen België, "moet voortvloeien uit de gedragingen van derden" of ingevolge behandelingen door toedoen van de in artikel 6 van richtlijn 2011/95 bedoelde actoren.

Hierna gaat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in op de veiligheidssituatie in Gaza. Hij verwijst naar "kleinschalige schermutselingen tussen de Israëlische strijdkrachten en Hamas, die af en toe onderbroken worden door escalaties van grootschalig geweld" met "raketten en mortiervuur" van Hamas, gevolgd door geweld en beschietingen door Israël, waarbij in 2018 "252 Palestijnen, zowel burgers als niet civiele personen, het slachtoffer werden van het Israëlisch-Palestijnse conflict in de Gazastrook". De Raad voor

Vreemdelingenbetwistingen stelt voor 2019 hetzelfde patroon vast, hetgeen hij concreet uiteenzet.

Uit het voorgaande besluit de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen "dat er omwille van het patroon van aanhoudend geweld dat de Gazastrook kenmerkt sinds de machtsovername van Hamas en de daaropvolgende installatie van de Israëlische blokkade, waarbij schermutselingen tussen de Israëlische strijdkrachten en Hamas regelmatig worden onderbroken door escalaties van grootschalig geweld, zoals zeer recent nog is gebeurd, en waarbij door Israël niet enkel militaire doch tevens burgerlijke doelwitten worden geviseerd, te dezen sprake is van een voortdurende toestand van geweld en onveiligheid, van voortdurende en systematische schendingen van fundamentele mensenrechten die een ernstige aantasting van de menselijke waardigheid inhouden en van onmenselijke en vernederende behandelingen ten aanzien van de burgerbevolking in Gaza" en dat "*in casu* verzoekster als Palestijnse in de Gazastrook actueel een reëel risico loopt op ernstige schade bestaande uit onmenselijke of vernederende behandeling".

9. Artikel 48/4, § 2, b) van de vreemdelingenwet, waarop het bestreden arrest is gesteund vormt de omzetting in het Belgische recht van artikel 15, b), van richtlijn 2011/95, naar luid waarvan "foltering of onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing van een verzoeker in zijn land van herkomst" moet worden aangetoond voor het bestaan van ernstige schade. Het voornoemde artikel 15, b), stemt overeen met artikel 3 van het EVRM. Het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft in het arrest Elgafaji gesteld dat het in artikel 3 van het EVRM verankerde grondrecht deel uitmaakt van de algemene beginselen van gemeenschapsrecht waarvan het Hof de naleving waarborgt, dat bovendien bij de uitlegging van de draagwijdte van dit recht in de communautaire rechtsorde rekening wordt gehouden met de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens en dat artikel 15, b), van de hoger genoemde richtlijn in wezen overeenstemt met artikel 3 van het EVRM.

Uit het voorgaande volgt dat bij de toepassing en interpretatie van artikel 48/4, § 2, b), van de vreemdelingenwet ook rekening moet worden gehouden met de rechtspraak van het EHRM betreffende artikel 3 van het EVRM. Die rechtspraak houdt in dat de mogelijke gevolgen van de verwijdering van een vreemdeling zowel in het licht van de algemene situatie in het land van bestemming als in het licht van de persoonlijke omstandigheden van de betrokkene moeten worden bekeken. De algemene situatie in het land van bestemming kan op zichzelf een schending van artikel 3 van het EVRM maken, doch slechts uitzonderlijk bij extreme gevallen van algemeen geweld. Wanneer de vreemdeling beweert deel uit te maken van een groep die systematisch aan mishandeling wordt blootgesteld, moet hem bescherming worden geboden wanneer wordt aangetoond dat er ernstige redenen zijn om het bestaan van een dergelijke praktijk aan te nemen én dat de vreemdeling deel uitmaakt van dergelijke groep. Al mag niet worden voorbijgegaan aan een algemeen risico, dat bijvoorbeeld uit statistieken en internationale verslagen kan blijken, ook de persoonlijke omstandigheden van de betrokken vreemdeling moeten worden nagegaan.

10. Waar verweerster niet enkel heeft gewezen op de algemene toestand in Gaza maar ook op haar eigen individuele situatie als Palestijnse die aan de grens woont en waar de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen een omstandige uiteenzetting geeft van de gebeurtenissen in de Gazastrook met acties van Hamas en represailles van Israël, kon de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen zonder schending van artikel 48/4, § 2, b), van de vreemdelingenwet oordelen "dat *in casu* verzoekster als Palestijnse in de Gazastrook actueel een reëel risico loopt op ernstige schade bestaande uit onmenselijke of vernederende behandeling". Hieruit blijkt dat de toekenning van de subsidiaire bescherming door de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen niet is gesteund op grond van willekeurig geweld in het algemeen en dus van artikel 48/4, § 2, c), van de vreemdelingenwet, zoals de verzoekende partij voorhoudt, doch op grond van een reëel risico op ernstige schade ingevolge onmenselijke en vernederende behandeling, dit in hoofde van verzoekster zelf in de door haar geschetste omstandigheden.

Tot slot doet sluit de vaststelling in het bestreden arrest dat Israël "niet enkel militaire doch tevens burgerlijke doelwitten" viseert geenszins uit dat dit geweld wel degelijk ook specifiek tegen burgers in Gaza is gericht. Voor de toepassing van artikel 48/4, § 2, b), van de vreemdelingenwet volstaat het dat de "onmenselijke en vernederende behandeling" specifiek tegen die burgers (waaronder verzoekster) is gericht, zonder dat vereist is dat al het uitgeoefende geweld uitsluitend tegen die burgers is gericht.

11. Uit de voormelde motieven blijkt terdege waarom de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen besluit tot de toepassing van het meergenoemde artikel 48/4, § 2, b), van de vreemdelingenwet. Hieraan wordt geen afbreuk gedaan door het feit dat de verzoekende partij zich in haar nota met opmerkingen voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen heeft gesteund op artikel 48/4, § 2, c), van de voornoemde wet. Er blijkt aldus geen schending van de jurisdictionele motiveringsplicht.

12. Het tweede middel is ongegrond.

C. Derde middel

Uiteenzetting van het middel

13. De verzoekende partij werpt in een derde middel de schending op van artikel 48/4, § 2, b), van de vreemdelingenwet *iuncto* artikel 15, b), van richtlijn 2011/95 *iuncto* artikel 3 van het EVRM, van artikel 39/65 van de vreemdelingenwet en van artikel 149 van de Grondwet.

De verzoekende partij voert in een eerste middelonderdeel aan dat volgens de rechtspraak van het EHRM rekening moet worden gehouden met meerdere factoren opdat een algemene veiligheidssituatie aanleiding kan geven tot een schending van artikel 3 van het EVRM. In het bestreden arrest wordt bij de beoordeling van de veiligheidssituatie echter geen rekening gehouden met die

factoren, met name met de schaal van het geweld en het aantal slachtoffers. De verzoekende partij wijst er nogmaals op dat voor de interpretatie van artikel 48/4, § 2, b), van de vreemdelingenwet moet worden verwezen naar de rechtspraak van het EHRM betreffende artikel 3 van het EVRM. Uit deze rechtspraak blijkt dat een algemene situatie van geweld in een land wel een voldoende intensiteit kan bereiken opdat een terugkeer naar dat land tot een inbreuk op artikel 3 van het EVRM zou leiden, doch dat dit alleen kan in de meest extreme gevallen van algemeen geweld en dus in zeer uitzonderlijke situaties. Uit die rechtspraak blijkt verder dat bij het beoordelen van de algemene veiligheidssituatie rekening moet worden gehouden met meerdere factoren, waaronder (1) de vraag of de door de betrokken partijen gebruikte oorlogsmethodes en tactieken in het conflict van die aard zijn dat zij het risico op burgerslachtoffers of burgers rechtstreeks viseren, (2) het veel voorkomend gebruik van dergelijke methodes en/of tactieken, (3) het gegeven of het geweld lokaal dan wel wijdverspreid is en (4) het aantal burgers dat gedood, verwond of ontheemd is ingevolge de gevechten. Hoewel de verzoekende partij uitdrukkelijk heeft verwezen naar de desbetreffende rechtspraak van het EHRM, beperkt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen zich bij de beoordeling van de veiligheidssituatie in de regio van herkomst tot de vaststelling dat de Gazastrook gekenmerkt wordt door geweld en tot een oplijsting van het aantal veiligheidsincidenten die plaatsvonden in Gaza. Volgens de verzoekende partij heeft de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen ten onrechte geen rekening gehouden met het aantal burgers dat gedood, verwond en/of ontheemd werd ingevolge de gevechten. De verzoekende partij acht aldus artikel 48/4, § 2, b), van de vreemdelingenwet *iuncto* artikel 15, b), van richtlijn 2011/95 *iuncto* artikel 3 van het EVRM geschonden, minstens de jurisdictionele motiveringsplicht, nu de lacunaire overwegingen van het bestreden arrest niet toelaten na te gaan of de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen rekening heeft gehouden met de voormelde factoren.

De verzoekende partij voert in een tweede middelonderdeel aan dat het EHRM reeds in verschillende arresten uitdrukkelijk heeft bepaald dat een algemene situatie van geweld in een land een voldoende niveau van intensiteit

moet bereiken opdat een terugkeer naar dat land tot een inbreuk op artikel 3 van het EVRM kan leiden, terwijl de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen slechts de typologie van het geweld in de Gazastrook beschrijft en de geviseerde doelwitten opsomt, zonder rekening te houden met de schaal van het geweld. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen motiveert alleszins niet waarom hij, ondanks het beperkte aantal burgerslachtoffers, besluit dat de situatie van veralgemeend geweld zo intens is dat er in hoofde van verweerster noodzakelijk sprake is van een persoonlijk, voorzienbaar en actueel risico op een onmenselijke vernederende behandeling in de zin van de rechtspraak van het EHRM. Overeenkomstig die rechtspraak beoogt artikel 3 van het EVRM bescherming te bieden in de uitzonderlijke situatie dat de mate van het veralgemeend geweld zo intens is dat eenieder die terugkeert naar een bepaalde regio, louter door zijn aanwezigheid aldaar, een reëel risico loopt te worden blootgesteld aan een in artikel 3 van het EVRM verboden behandeling, dan wel aan ernstige schade in de zin van artikel 48/4, § 2, c), van de vreemdelingenwet. De verzoekende partij benadrukt objectieve informatie te hebben bijgebracht voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen waaruit kan blijken dat het aantal burgerslachtoffers in de Gazastrook in 2018 en 2019 beperkt is gebleven en dat het geweld tussen Israël en Hamas eind maart 2019 opnieuw is opgeflakkerd, doch dat ook dan het aantal burgerslachtoffers beperkt is gebleven. Vermits Gaza meer dan 1.800.000 inwoners telt, is het aantal burgerslachtoffers van het conflict uiterst beperkt te noemen. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen licht in het bestreden arrest geenszins toe waarom hij niettemin besluit dat de situatie van veralgemeend geweld – rekening houdend met de rechtspraak van het EHRM – van een dergelijke intensiteit is dat eenieder, dus ook verweerster, die terugkeert naar de Gaza louter door de aanwezigheid aldaar een reëel risico loopt te worden blootgesteld aan een onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van de rechtspraak van het EHRM.

De verzoekende partij voert in een derde middelonderdeel aan dat het bewijs van ernstige schade in de zin van artikel 48/4, § 2, b), van de vreemdelingenwet conform de rechtspraak van het EHRM inzake artikel 3 van het

EVRM een individuele beoordeling vereist, terwijl in het bestreden arrest enkel wordt verwezen naar de algemene veiligheidssituatie in Gaza, zonder uiteen te zetten waarom er specifiek in hoofde van verweerster sprake is van een reëel risico op een onmenselijke of vernederende behandeling. Wat het onderzoek van de algemene situatie in een land betreft, hecht het EHRM doorgaans belang aan de informatie uit recente verslagen van onafhankelijke internationale organisaties voor de verdediging van de rechten van de mens, maar dat dit Hof eveneens heeft geoordeeld dat het risico op mishandeling persoonlijk, voorzienbaar en actueel moet zijn. Wanneer deze bronnen slechts een algemene situatie beschrijven dienen de concrete beweringen van een verzoeker om internationale bescherming verder te worden gestaafd met andere bewijsmiddelen. Een verzoeker om internationale bescherming moet dus concrete, op zijn persoonlijke situatie betrokken feiten aanbrengen, en kan dan ook niet volstaan met enkel te verwijzen naar de algemene (veiligheids)situatie in een land, maar hij moet concreet aannemelijk maken dat hij bij een terugkeer naar zijn land van herkomst een reëel risico loopt op een onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing. De verzoekende partij merkt op dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in het bestreden arrest wel een uitgebreide uiteenzetting geeft over de algemene veiligheidssituatie in Gaza, doch vervolgens louter op basis hiervan besluit dat er sprake is van een voortdurende toestand van geweld en onveiligheid, van voortdurende en systematische schendingen van fundamentele mensenrechten die een ernstige aantasting van de menselijke waardigheid inhouden en van onmenselijke en vernederende behandelingen ten aanzien van de burgerbevolking in Gaza, zonder uiteen te zetten om welke individuele redenen of op basis van welk individueel onderzoek de algemene veiligheidssituatie in het land van herkomst van die aard is dat er sprake kan zijn van een persoonlijk en individueel risico in de zin van artikel 48/4, § 2, b), van de vreemdelingenwet *iuncto* artikel 3 van het EVRM. Verzoeker acht hierdoor de jurisdictionele motiveringsplicht geschonden.

14. In de memorie van wederantwoord herhaalt de verzoekende partij het middel.

Met betrekking tot het eerste middelonderdeel voegt de verzoekende partij toe dat de verwijzing naar het aantal slachtoffers bij een beperkt aantal geïsoleerde incidenten op zich niet volstaat om te kunnen besluiten dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in het bestreden arrest voldoende rekening heeft gehouden met het aantal slachtoffers bij de beoordeling van de algemene veiligheidssituatie in de Gazastrook. Waar de verzoekende partij voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen uitdrukkelijk heeft gewezen op het relatief beperkte aantal burgerslachtoffers, blijkt uit het bestreden arrest niet om welke reden de intensiteit van het geweld toch zo groot zou zijn dat een terugkeer naar de Gazastrook per definitie een risico op schending van artikel 3 van het EVRM impliceert.

Met betrekking tot het tweede middelonderdeel voegt de verzoekende partij toe dat het loutere feit dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen gewag maakt van "grootschalig geweld" allerminst volstaat, nu verder in het bestreden arrest op geen enkele wijze rekening wordt gehouden met haar pertinente bemerkingen hierover. In de mate dat het EHRM de hoger aangehaalde factoren uitdrukkelijk als niet bindend heeft bestempeld in zijn arrest van 28 juli 2017 in de zaken 8319/07 en 11449/07, Sufi en Elmi tegen het Verenigd Koninkrijk, repliceert de verzoekende partij nog dat hoe dan ook vaststaat dat volgens de rechtspraak van het EHRM een situatie van algemeen geweld enkel in de meest extreme gevallen voldoende intens is om een risico op ernstige schade op te leveren door de loutere aanwezigheid aldaar en dat de verzoekende partij te dezen voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen omstandig heeft aangetoond dat er geen sprake is van dergelijke "meest extreme" situatie, gelet op het relatief beperkte aantal slachtoffers in verhouding tot de totale bevolking van de Gazastrook. De verzoekende partij besluit dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen manifest heeft nagelaten om hieromtrent te motiveren in het bestreden arrest.

Wat het derde middelonderdeel betreft, herhaalt de verzoekende partij dat de overwegingen van het bestreden arrest niet toelaten te begrijpen

waarom de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen besluit dat "verzoekster [thans verweerster] als Palestijnse in de Gazastrook actueel een reëel risico loopt op ernstige schade bestaande uit onmenselijke of vernederende behandeling", zeker omdat de verzoekende partij uitdrukkelijk heeft gewezen op het beperkte aantal burgerslachtoffers in verhouding tot de totale bevolking in de Gazastrook. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen zet volgens de verzoekende partij nergens uiteen om welke individuele redenen of op basis van welk individueel onderzoek de algemene veiligheidssituatie in het land van herkomst van die aard is dat er sprake kan zijn van een persoonlijk en individueel risico in de zin van artikel 48/4, § 2, b), van de vreemdelingenwet *iuncto* artikel 3 van het EVRM. Minstens blijkt uit de motieven van het bestreden arrest niet afdoende waarom de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen volkomen is voorbijgegaan aan de bemerkingen van de verzoekende partij, om vervolgens te oordelen dat de situatie in de Gazastrook zo extreem is, dat de loutere aanwezigheid aldaar reeds een reëel risico op ernstige schade impliceert.

Beoordeling

Eerste onderdeel van het derde middel

15. Volgens de verzoekende partij heeft de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in zijn beoordeling geen rekening gehouden met de schaal van het geweld en het aantal burgerslachtoffers in Gaza.

De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen geeft in het bestreden arrest een omstandige uiteenzetting van de gebeurtenissen in de Gazastrook in 2018 en 2019, waarbij hij concreet ingaat op de aard en de schaal van het geweld (van kleinschalige schermutselingen tot escalaties van grootschalig geweld, gebruik van raketten en mortiervuur, gebruik van geschut en luchtaanvallen, ook op woongebouwen, civiele voorzieningen en landbouwgronden) en op het aantal en het soort slachtoffers. Hieruit blijkt, anders dan de verzoekende partij voorhoudt, dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen wel degelijk de schaal

van het geweld en het aantal burgerslachtoffers in Gaza heeft betrokken in zijn beoordeling en in de motivering van het bestreden arrest.

Voor zover de verzoekende partij de omvang van het geweld en het aantal slachtoffers te beperkt acht, vraagt zij een nieuwe beoordeling van de zaak zelf, waarvoor de Raad van State als administratieve cassatierechter niet bevoegd is.

Tweede onderdeel van het derde middel

16. Uit de behandeling van het eerste middelonderdeel blijkt dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, anders dan de verzoekende partij voorhoudt, in zijn beoordeling wel rekening heeft gehouden met de schaal van het geweld.

De verzoekende partij spitst zich verder toe op de voorwaarde dat een algemene situatie van geweld in een land een voldoende niveau van intensiteit moet bereiken opdat een terugkeer naar dat land een inbreuk kan vormen op artikel 3 van het EVRM. Zoals reeds bij de behandeling van het tweede middel is vastgesteld, is de toekenning van de subsidiaire beschermingsstatus te dezen niet gesteund op een situatie van veralgemeend geweld, waarbij het zou moeten gaan om een extreem geval van algemeen geweld dat slechts in uitzonderlijke situaties op zich kan leiden tot een schending van artikel 3 van het EVRM. De kritiek van de verzoekende partij is in die mate gesteund op ene verkeerde lezing van het bestreden arrest.

Derde onderdeel van het derde middel

17. De verzoekende partij houdt voor dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen slechts verwijst naar de algemene veiligheidssituatie in Gaza, terwijl een individuele beoordeling is vereist.

Het wordt niet betwist dat verweerster behoort tot de Palestijnse burgerbevolking in de Gazastrook. Zoals blijkt uit de behandeling van het tweede middel, heeft zij voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen zowel de algemene situatie als haar persoonlijke situatie aangegeven en gewezen op "een situatie van onmenselijke en vernederende behandelingen, die doelbewust worden uitgelokt door Israël". De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen besluit na een beoordeling van de ingeroepen veiligheidssituatie in Gaza dat "te dezen sprake is van een voortdurende toestand van geweld en onveiligheid, van voortdurende en systematische schendingen van fundamentele mensenrechten die een ernstige aantasting van de menselijke waardigheid inhouden en van onmenselijke en vernederende behandelingen ten aanzien van de burgerbevolking in Gaza" en dat "*in casu* verzoekster als Palestijnse in de Gazastrook actueel een reëel risico loopt op ernstige schade bestaande uit onmenselijke of vernederende behandeling". Zo geeft hij duidelijk aan dat verweerster daardoor systematisch wordt blootgesteld aan onmenselijke en vernederende behandelingen die worden veroorzaakt door derden en die voor verweerster een reëel risico op ernstige schade inhouden bij een terugkeer naar het land van herkomst. In het licht van die beoordeling in hoofde van verweerster als Palestijnse is geen verdere toelichting nodig waarom net in haren hoofde sprake is van een reëel risico op ernstige schade door onmenselijke of vernederende behandeling.

Conclusie

18. Het derde middel is in zijn drie onderdelen, voor zover ontvankelijk, ongegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verzoekende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op een rolrecht van 200 euro, een bijdrage van 20 euro en een rechtsplegingsvergoeding van 700 euro, die verschuldigd is aan verweerster.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van dertien februari tweeduizend drieëntwintig, door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Carlo Adams,	kamervoorzitter,
Pierre Lefranc,	staatsraad,
Peter Sourbron,	staatsraad,

met bijstand van

Bart Tettelin,	griffier.

De griffier **De voorzitter**

Bart Tettelin **Carlo Adams**